

Verslag van gesprek gemeente - zorgaanbieders betreffende WMO

Datum: 21 januari 2019

Aanwezig: **Aanwezig namens de zorgaanbieders:** Klaas Kuilman (Thuiszorg Het Friese Land), Sieds Rienks (KwadrantGroep Huishoudelijke Hulp BV), René de la Porte (Rondomzorg), Remko Boonstra (Innzorg), Sjoerd Tolsma (Amaryllis)

Aanwezig namens de gemeente: Herwil van Gelder (wethouder), Sander Rispens (programmamaleider), Ynze Haitsma (projectleider), Monique Coenen (beleidsadviseur Wmo)

Afwezig:

Notulist(e): M. Coenen

De wethouder opent het gesprek en geeft aan de volgende zaken te willen bespreken:

- Een korte reflectie op het proces van de afgelopen maanden en op de raadsvergadering van 16 januari, maar vooral ook vooruit kijken hoe we verder gaan;
- Het proces dat de komende periode met elkaar gelopen gaat worden;
- De brieven die door de zorgaanbieders aan het college zijn verstuurd en de reacties daarop van het college;
- Communicatie.

De wethouder vraagt of de zorgaanbieders zich hierin kunnen vinden en of zij nog aanvullingen hebben. De zorgaanbieders kunnen zich hierin vinden en hebben geen aanvullingen.

Reflectie op proces en raadsvergadering 16 januari

De wethouder geeft aan dat het college in de beantwoording van de brieven ook een reflectie heeft gegeven op de afgelopen periode. De wethouder vraagt de zorgaanbieders hoe zij hier op terugkijken.

De zorgaanbieders geven aan dat zij blij zijn dat het Alliantie-plan van tafel is. Ze geven aan dat zij willen toewerken naar één plan, niet naar een keuze tussen meerdere plannen. Zij willen hierbij de dialoog en transparantie centraal stellen. De zorgaanbieders benadrukken dat zij onder 'dialoog' iets anders verstaan dan het bij de zorgaanbieders ophalen van informatie en het (door de gemeente) verwerken van deze informatie. Hun gevoel is dat in de afgelopen periode de informatie wel werd opgehaald, maar verdween in 'kamertjes'. Zij herkenden zich niet in de uitkomsten van de marktconsultatie. Voor de zorgaanbieders is het wel duidelijk dat er wat moet gebeuren. Op de huidige manier doorgaan kan ook niet. Het hoe en wat willen ze het over hebben. Daarbij willen ze het gevoel hebben dat er gezamenlijk besluiten worden genomen.

De zorgaanbieders geven aan dat zij, om de dialoog goed te kunnen voeren, meer informatie nodig hebben van de gemeente. Ze geven aan onder andere

informatie nodig te hebben over welke partijen/zorgaanbieders actief zijn in de gemeente en welke (mogelijk innovatieve) werkwijzen deze aanbieders hanteren. De zorgaanbieders geven aan dat zij op dit moment weinig zicht hebben op elkaar en elkaars activiteiten. Thuiszorg Het Friese Land geeft aan dat zij twee van de hier aanwezige partijen eerder niet kende. En ook een groot deel van huishoudelijke ondersteuners die op de lijst van de gemeente staan bij de marktconsultatie kende Het Friese Land niet. Volgens de zorgaanbieders moet de gemeente deze informatie leveren.

De zorgaanbieders merken op dat zij vinden dat Leeuwarden, vergeleken met andere Friese gemeenten, op een behoorlijk formele, juridische manier omgaat met gesprekken. De zorgaanbieders zijn gewend om in andere gemeenten makkelijker en sneller om tafel te zitten om mee te praten.

De wethouder geeft aan dat het proces tot dusver met stoom en kokend water richting een aanbesteding ging, op basis van de uitgangspunten uit het koersdocument. Vanaf nu wordt er op een andere manier met elkaar in gesprek gegaan. Hierbij zijn de kaders en de financiële pijlpalen uit het Koersdocument nog steeds startpunt, maar zullen deze wel tegen het licht worden gehouden. Belangrijk voor het komende proces is dat er respect is voor elkaars rollen en verantwoordelijkheden. De gemeente heeft een andere rol dan de zorgaanbieders. De gemeente is verantwoordelijk voor de Wmo, zowel voor de inhoud van de ondersteuning als voor de financiën. De zorgaanbieders hebben een eigen rol. De zorgaanbieders geven aan het hiermee eens te zijn. In het komende proces blijft ook transparantie van groot belang, omdat het traject nog steeds kan leiden tot een aanbesteding of andere manier van inkoop en zowel gemeenten als zorgaanbieders gedurende deze fase daar rekening mee moeten houden.

Proces

De zorgaanbieders geven aan dat zij ideeën hebben om het proces de komende tijd vorm te geven. Zij stellen voor een stuurgroep te vormen met daarin vier personen die de zorgaanbieders vertegenwoordigen en vier personen vanuit de gemeente. Onder de vertegenwoordigers van de zorgaanbieders zou een structuur moeten komen waarin de overige zorgaanbieders inspraak kunnen hebben. Als mogelijkheid voor inspraak wordt genoemd het werken met een kernteam en schriftelijke verslaglegging, waarop overige partijen vragen kunnen stellen en inbreng kunnen leveren. In drie werkgroepen (werkgroep financiën, werkgroep huishoudelijke hulp, werkgroep thuisondersteuning/dagbesteding) wordt een plan gemaakt. De zorgaanbieders geven aan dat ze begrijpen dat in mei de financiële kaders en onderbouwing op hoofdlijnen duidelijk moeten zijn, gezien de begrotingsstukken die dan behandeld worden. Dit lijkt hen, op hoofdlijnen, haalbaar.

Ambtelijk wordt aangegeven dat het voor de gemeente belangrijk is dat in een dergelijk gezamenlijk proces een goede afspiegeling is van alle belanghebbenden in de gemeente van belang is. Dus niet alleen van zorgaanbieders en gemeente, maar ook van inwoners en partijen uit de sociale basis. Bijvoorbeeld Vrijwilligers Organisaties Leeuwarden (V-O-L) en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) dienen naar de mening van de gemeente net zo gelijkwaardig als de zorgaanbieders deel te nemen aan dit proces. Welke plek zien de zorgaanbieders voor hen in hun procesvoorstel? De tweedelijns zorgaanbieders hebben niet een goed beeld bij deze partijen. Zij vragen zich

af in hoeverre de V-O-L alle vrijwilligersorganisaties vertegenwoordigt, en of zij dus een goede vertegenwoordiging vormen. De wethouder stelt dat V-O-L en de ASD in ieder geval als volwaardige partner aan tafel worden uitgenodigd.

Ambtelijk wordt aangegeven dat de term 'stuurgroep' niet de juiste is. Deze term impliceert dat deze groep een besluit neemt, terwijl dat uiteindelijk aan het college is. Dit verhoudt zich dus niet tot hoe taken en verantwoordelijkheden binnen de Wmo zijn verdeeld.

Gekeken naar de rollen wordt geconcludeerd dat de gemeente het proces moet organiseren en trekken, verschillende partijen nemen deel vanuit hun eigen rol. De gemeente komt met een voorstel voor een organisatieschema en een proces.

De wethouder geeft aan dat hij vanuit zijn rol als bestuurder het proces zal voorzitten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente. Vanuit zowel de aanbieders als de gemeente wordt gedacht om aan het proces onafhankelijk derde toe te voegen. Deze kan op basis van kennis, kunde en autoriteit meekijken op inhoud en gezamenlijke gedragenheid van het plan. In hun voorstel hebben de zorgaanbieders gepleit voor het aanstellen van een onafhankelijk voorzitter. De zorgaanbieders lichten in het gesprek toe dat wat hen betreft de gezamenlijke ideevorming los zou moeten staan van bestuurlijke betrokkenheid in de rol van voorzitter. Zij zullen suggesties aanleveren van mensen die dit mogelijk op zich kunnen nemen.

Ambtelijk wordt aangegeven dat in de brief van de zorgaanbieders ook een werkgroep contracteervorm genoemd is. Deze wordt nu niet genoemd door de zorgaanbieders. Gezien de juridische aspecten en het vraagstuk rondom aanbesteding is het wel verstandig dit onderwerp meteen mee te nemen. De zorgaanbieders geven aan dat 'de vorm de inhoud volgt' en dat er dus eerst inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden voordat naar contractering, inkoop of aanbesteding wordt gekeken. Ambtelijk wordt aangegeven dat inhoud, financiële sturing en (juridische) mogelijkheden voor contractering nauw met elkaar zijn verbonden, en dat al deze aspecten dus moeten worden meegenomen en afgewogen.

Brieven

Er wordt voorgesteld de brief van het college van 16 januari door te nemen, waarin het college antwoord geeft op de financiële vragen die de zorgaanbieders in hun brief van 27 december hebben gesteld. Dit omdat de zorgaanbieders via meerdere brieven hebben aangegeven snel antwoord te willen krijgen op deze vragen, omdat zij deze nodig hebben om hun plan verder uit te werken. De gemeente wil bij de zorgaanbieders checken of de beantwoording hiermee voldoende is, of dat er aanvullende gegevens nodig zijn. De zorgaanbieders geven aan dat die beantwoording in dit gesprek niet hoeft te worden doorlopen. De gegevens zijn wel nodig, maar daarover hoeft in dit gesprek nog geen uitsluitsel te worden gegeven. Op korte termijn zullen de aanbieders samen met de gemeente bekijken welke gegevens precies nodig zijn en hoe die kunnen worden geleverd. Dit komt in het verdere proces aan bod.

Om in de toekomst geen tijd verloren te laten gaan wordt er toch kort over de brief van de gemeente gesproken. Ambtelijk wordt aangegeven dat alleen de

vraag over het beschikbaar stellen van data over lopende beschikkingen in de brief nog niet volledig is beantwoord. Dit heeft deels te maken met privacywetgeving waardoor gegevens niet zomaar kunnen worden gedeeld. Ambtelijk wordt gevraagd welke data de zorgaanbieders precies nodig hebben. In de brief van de aanbieders wordt gevraagd naar gegevens over aantallen cliënten per product (voorziening), het aantal uren/dagdelen per beschikking en daadwerkelijke facturatie; uitgesplitst per wijk of buurt. Ambtelijk wordt aangegeven dat er (regulier) maandelijks een databestand aan Amaryllis wordt verstrekt waarin de volgende gegevens zijn opgenomen: op individueel niveau (geanonimiseerd) alle lopende beschikkingen voor Wmo-voorzieningen, met daarin de soort voorziening, het aantal uren/dagdelen, de start- en einddatum, de zorgaanbieder en de wijk waarin de inwoner woont. Ook gegevens over woon-, rol- en vervoersvoorzieningen en huishoudelijke hulp zijn hierin opgenomen. Welke gegevens zijn aanvullend hierop nog nodig voor de zorgaanbieders? Amaryllis geeft aan dat zij om dezelfde reden als de gemeente geen gegevens aan de andere zorgaanbieders verstrekt. Dit heeft te maken met privacywetgeving. Als er wel meer gedetailleerde gegevens nodig zijn zal er een zogenaamde verwerkersovereenkomst met de aanbieders afgesloten moeten worden.

De zorgaanbieders antwoorden dat gegevens op dit detailniveau niet nodig zijn. Er ontstaat een gesprek tussen de zorgaanbieders onderling over wie om deze gegevens heeft gevraagd en waarom, en wat dus het gewenste detailniveau is. Ambtelijk wordt opgemerkt dat enige afstemming hierover tussen de zorgaanbieders wenselijk is als dergelijke vragen aan de orde komen. Eén van de zorgaanbieders geeft aan dat zij vooral willen weten welke partijen er actief zijn en hoeveel cliënten zij bedienen, zodat ze daarmee goed zicht hebben op het totale veld.

De wethouder merkt op dat de beeldvorming bij de gemeente van de afgelopen periode is dat de zorgaanbieders nu snel door wilden werken aan hun plan, maar dat de gemeente geen gegevens verstrekt aan hen waardoor ze niet verder kunnen. Het standpunt dat er nu niet op korte termijn gegevens nodig zijn past hier niet bij. Geconcludeerd wordt dat de gemeente vooralsnog geen aanvullende gegevens hoeft te verlenen, in het vervolgproces wordt nader besproken welke gegevens nodig zijn.

De zorgaanbieders geven aan dat zij niet alle partijen vertegenwoordigen. De acht partijen die de brieven hebben geschreven hebben contact met elkaar gezocht omdat zij zich niet herkenden in de richting van de Alliantie, en daarover gezamenlijk een signaal wilden geven. De zorgaanbieders geven aan dat zij meer zicht willen krijgen op het brede zorglandschap. Veel partijen zijn voor hen onbekend. Daarnaast zijn er partijen actief met wie ze liever niet willen samenwerken.

De zorgaanbieders geven aan dat zij vooral een initiatiefgroep waren. Deze ontstond zoals gezegd tijdens de marktconsultatie. Deze initiatiefgroep van 8 zorgaanbieders bestaat nu feitelijk niet meer. Het moet vanaf nu gezien worden als een open samenwerkingsverband waarin meerdere partijen actief kunnen zijn. De acht zorgaanbieders moeten niet gezien worden als een gezamenlijke groep.

Ambtelijk wordt aangegeven dat de zorgaanbieders eerder hebben gezegd dat zij een alternatief plan hebben waarmee ook de taakstelling wordt behaald. Kunnen we dit plan binnenkort bespreken?

De zorgaanbieders geven als reactie dat zij niet zozeer een plan hebben, maar enkele losse ideeën. Deze zien niet altijd op de gehele breedte van de Wmo, maar bijvoorbeeld op een specifieke doelgroep. De zorgaanbieders hebben enkele puzzelstukken op tafel gelegd, de gemeente ook, daarmee dient nu gezamenlijk verder gepuzzeld te worden.

Ambtelijk wordt opgemerkt dat de groep zorgaanbieders eerder, zowel schriftelijk als tijdens inspraakmomenten in de raad, heeft aangegeven een alternatief plan te hebben. In de raad van 12 december 2018 is expliciet bevestigd door Amaryllis dat met dit alternatieve plan de taakstelling van € 3,6 miljoen behaald kan worden. Dhr. Tolsma geeft aan dat hij daar bevestigend op heeft geantwoord, maar dat dat wel gezien moet worden in de context van de Wmo. Of die bezuiniging daadwerkelijk gehaald kan worden is mede afhankelijk van bijvoorbeeld de beïnvloedbaarheid van de beschikbaarheid van huishoudelijke hulp. Dhr. Tolsma geeft aan dat het uiteindelijk wel mogelijk moet zijn om de bezuiniging te halen. Daarnaast is begin januari een procesvoorstel gedaan aan de gemeente waarin de strekking was dat dat zou leiden tot een beter plan. Nu wordt gesteld door hen dat zij niet gezien moeten worden als gezamenlijke groep en ligt er geen (aanzet tot een) plan. De algemene verwachting is dat dat wel zo is.

De wethouder merkt op dat de aanwezige zorgaanbieders in eerdere gesprekken hebben aangegeven het financiële vraagstuk rondom de Wmo te herkennen en zich te realiseren dat er iets moet veranderen. De wethouder vraagt of het beeld klopt dat de eerdere 'houtskoolschets' van Wellzo en Amaryllis de basis vormt van het alternatieve plan. Dhr. Tolsma geeft aan dat dit niet klopt. Wel kunnen onderdelen uit de houtskoolschets worden gebruikt. In de houtskoolschets waren ook onderdelen opgenomen die buiten de Wmo vallen, zoals jeugd.

Communicatie

De wethouder geeft aan dat de raad het beeld heeft dat de zorgaanbieders de bezuiniging kunnen halen, zowel inhoudelijk (transformatie) als financieel. De financiële piketpaal staat, de inhoud zal verder vorm krijgen. De wethouder benadrukt het belang van een gezamenlijk vervolg van gemeente en zorgaanbieders en overige belanghebbenden.

De zorgaanbieders geven aan dat de gemeente de (financiële) schaarste moet verdelen. Ook wanneer het gaat om wijzigingen in voorzieningen. De zorgaanbieders geven aan dat er theoretisch makkelijk 10% per zorgaanbieder gesneden zou kunnen worden, maar dat dat dan wel ten koste zal gaan van hetgeen ze kunnen bieden. Namelijk minder zorg. Maar dat is geen transformatie, dat is bezuinigen. De wethouder benadrukt dat het normaler zou moeten worden om te werken volgens de werkwijzen van Inclusieve Stad en Lab Noord. Bij deze werkwijzen wordt ontschot gewerkt. Er moet over de kokers heen gekeken kunnen worden.

Afgesproken wordt dat de komende tijd aan de inhoud gewerkt moet worden en dat er communicatief rust rondom het proces moet komen om hier ook de energie op te kunnen zetten.

Afsluiting

Afgesproken wordt dat de gemeente komt met een procesvoorstel. Hiermee is formeel de lopende aanbestedingsfase gestopt en start een nieuwe fase. In dialoog wordt opnieuw uitwerking gegeven aan de kaders van de raad. Het inhoudelijke gesprek wordt gevoerd in de werkgroepen. Tweewekelijks wordt de raad geïnformeerd over het verloop. Er wordt gestreefd naar het bieden van financiële helderheid in mei. Afgesproken wordt dat deze week een vervolgspraak plaatsvindt waarin de gezamenlijke aanbieders een eerste reflectie geven op het procesvoorstel van de gemeente. De gemeente zal hiervoor het initiatief nemen.

Er wordt nader onderzocht wat de mogelijkheden zijn om een onafhankelijke procesbegeleider in te schakelen.